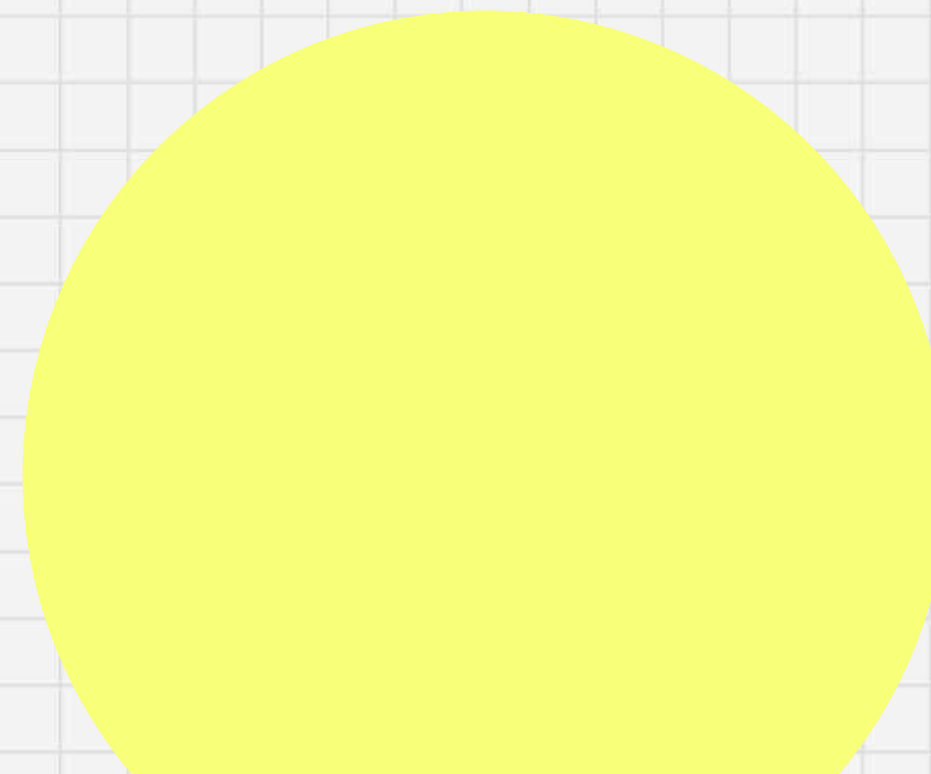

Tvariau.lt

KAIP SUMAŽINTI RENGINIŲ CO₂ PĖDSAKĄ

Kas yra CO₂ pėdsakas?

Veiklą, kurios skatina anglies dvideginio (CO₂) išmetimą, poveikio matavimas¹

Šiame gide sužinosite, kas „sukuria“ CO₂ emisijas (organizuojant renginius) ir kaip sumažinti CO₂ pėdsaką

Turiny s

Nuo ko pradėti, norint
sumažinti CO₂ pėdsaką

1 Prieš renginį:
numatykite koks, galimai bus
„pagaminto“ CO₂ kiekis

2 Renginio metu:
pasistenkite kuo labiau
sumažinti CO₂ emisijas

3 Po renginio:
suskaiciuokite realias CO₂
emisijas (naudodami
skaiciuokle)

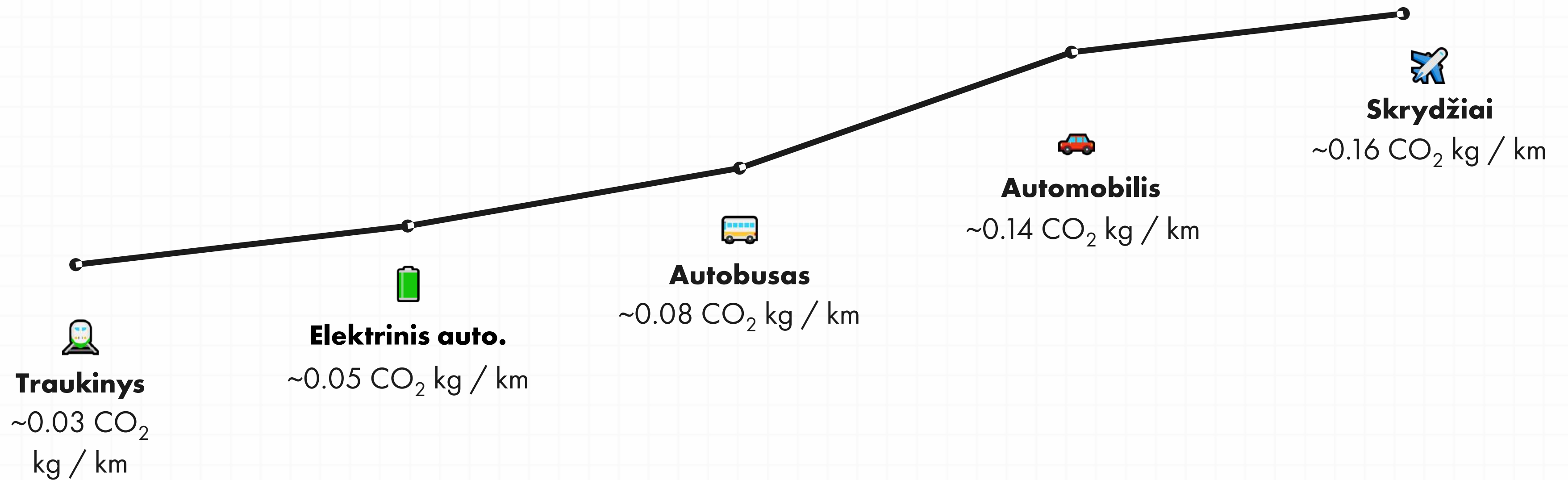
4 Kompensuokite
„sukurta“ CO₂

5 Išleiskite CO₂
emisijų ataskaitą

1. CO₂ APSKAIČIAVIMAS PRIEŠ RENGINĮ

1.1 Dalyvių transportas

👉 CO₂ emisijos = nukeliauti km * 0.16 kg (✈️)

1.2. Energija

Be šildymo/be oro kondicionieriaus :

Renginio trukmė (val.) * dalyviai *
~0.52 CO₂ kg

Su šildymu/oro kondicionieriumi:

Renginio trukmė (val.) * dalyviai *
~0.6 CO₂ kg

Apgyvendinimas (nakvynės viešbutyje)

~20 CO₂ kg / nakčiai
žmogui

APŽVALGA (1)

Numatomos CO₂ emisijos =

 transportas + energija + apgyvendinimas

Ką daryti su apskaičiuotomis CO₂ emisijomis?

Atitinkamai planuokite savo biudžetą:

Kompensuoti CO₂ toną kainuos ~€6, investuojant į sertifikuotus „žalius“ projektus²

2. KAIP SUMAŽINTI CO₂ EMISIJAS?

2.1. Transportas ir kelionės³

- ✓ Renginio dalyvius skatinkite naudotis traukiniais ir kitu viešuoju transportu
- ✓ Paskatinkite vietinius naudotis dviračiais
- ✓ Organizuokite dalijimąsi automobiliais ir/ar pavežimą
- ✓ Sumažinkite atstumą(-us) tarp renginių vietų

2.2. Apgyvendinimas ir lokacijos

- ✓ Rinkitės aplinkai draugiškus viešbučius⁴
- ✓ Paskatinkite svečius atsivežti ir naudotis savo asmeninės priežiūros priemonėmis
- ✓ Pasirinkite tinkamo dydžio sales, kambarius
- ✓ Rinkitės lokacijas, kurios turi daug natūralios šviesos
- ✓ Rinkitės lokacijas netoli geležinkelių ir/ar autobusų stočių

Rekomenduojamas patalpų dydis

stovimos vietos

0.6 m² / žmogui

60 m² 100 žmonių

stovimos / sėdimos vietos

0.9 m² / žmogui

90 m² 100 žmonių

sėdimos vietos

1.2 m² / žmogui

120 m² 100 žmonių

2.3. Maitinimas

- ✓ Porcijų dydis neturėtų būti didesnis nei rekomenduojama (~700 kalorijų patiekalui)
- ✓ Venkite maisto išmetimo, perteklių atiduokite „Maisto bankui“⁵
- ✓ Jei yra galimybė, užsakykite veganiškus ir/ar vegetariškus patiekalus
- ✓ Skatinkite dalyvius gerti vandenį iš čiaupo⁶ (bei su savimi turėti daugkartines gertuves)

Patiekalo rūšis	Patiekalo CO ₂ pėdsakas (apytikslis)
 Veganiškas patiekalas	1 kg
 Vegetariškas patiekalas	1 kg
 Žuvis, vištiena ar kiauliena	2 kg
 Jautienos patiekalas	3 kg
 Avienos patiekalas	8 kg

2.4. Kanceliarinės prekės, dovanos ir kt.:

- ✔ Venkite bereikalingo dokumentų spausdinimo (naudokite QR kodus ir kt. el. alternatyvas)
- ✔ Jei dalyviams kompensuojate (kelionės) išlaidas, prašykite elektroninių bilietų, kvitų ir/ar sąskaitų faktūrų
- ✔ Rinkitės perdirbtą popierių^Z, paprašykite dalyvių turėti savo rašymo priemones

3. TIKSLUS CO₂ APSKAIČIAVIMAS PO RENGINIO

Naudokite specialią CO₂ skaičiuoklę

Rekomenduojame: **Tapaus.fi**

Kaip naudotis?

Skaičiuoklėje – 5 sritys, kur reikės suskaičiuoti CO₂ emisijas:

- Transportas
- Energijos sąnaudos
- Apgyvendinimas
- Maitinimas
- Atliekos

Pilna naudojimosi instrukcija nuorodose⁸

4. KAIP KOMPENSUOTI „PAGAMINTĄ“ CO₂?

4.1. „Žalių“ projektų rėmimas

Norint paremti tokius projektus, rekomenduojame naudotis viena iš šių platformų:

■ *Climate Neutral Now*
(oficiali Jungtinių tautų (JT) platforma)

■ *Choose.today*
(labiausiai išvystyta privati platforma)

Kaip tai veikia?

Tai parama projektui, kuris mažina bendrą planetos CO₂ pėdsaką tūkstančiais tonų. Pavyzdžiui, besivystančiose šalyse keičiant elektros lemputes efektyvesnėmis

Geroji praktika:

paprašykite renginio dalyvių simboline suma (pasirinktinai) prisidėti prie renginio CO₂ emisijų kompensavimo (surinktas lėšas skiriant „žaliems“ projektams)

4.2. Medžių sodinimas⁹

Patarimai:

- Paprašykite leidimo sodinimui kiek įmanoma anksčiau (reikėtų kreiptis į vietos savivaldą)
- Kai ateina laikas sodinti medžius, darykite tai mažose grupelėse.
 - Didelės grupės = didesnė CO₂ emisija

Rekomendacija:

Jeigu organizuojate daugiau nei vieną renginį per metus, medžių sodinimą apjunkite (ir pasodinkite tiek, kad kompensuotumėte bendrą metinį „sukurtą“ CO₂)

1 tona: tiek CO₂ vidutiniškai per savo gyvenimą (~100 metų) absorbuoja 1 medis

4.3. Sumažinkite Jūsų CO₂ emisijas ateinantiems metams

Kaip:

- Perskaitykite patarimus, kuriuos paminėjome anksčiau
- Su komanda (metų pradžioje) suplanuokite, kaip išskirti mažiau CO₂ ir laikykitės šio plano
- Sekite ir raportuokite savo CO₂ pėdsaką
- Dalinkitės patarimais, kaip sumažinti CO₂ emisijas, su kitais

Pasižadėjimas sumažinti (organizacijos) CO₂ emisijas procentaliai (pvz.: 10%) kasmet – taip pat laikomas būdu, kompensuoti dabar „kuriamą“ CO₂

5. ATASKAITA

Kodėl svarbu raportuoti Jūsų organizacijos CO₂ pėdsaką:

- Geras pavyzdys kitiems
- Daugiau supratimo apie organizacijos veiklą, įvairius procesus bei tvarumą
- Gali pagelbėti organizacijos komunikacijai ir rinkodarai

Ataskaitos šabloną [rasite čia](#)¹⁰

ATMINTINĖ

kaip sumažinti CO₂
pėdsaką renginiuose

1. NUMATYKITE CO₂ (PRIEŠ RENGINĮ)

- Dalyvių transportas
- Energijos sąnaudos
- Apgyvendinimas

2. SUMAŽINKITE EMISIJAS (RENGINIO METU)

- Transportas
- Apgyvendinimas ir lokacijos
- Maitinimas
- Kanceliarines prekės, dovanos ir kt.

3. SUSKAIČIUOKITE CO₂ (PO RENGINIO)

- Dalyvių atvykimas
- Energijos sąnaudos
- Apgyvendinimas
- Maitinimas
- Atliekų kiekis

4-5. KOMPENSUOKITE IR IŠLEISKITE CO₂ ATASKAITĄ

- Renginio CO₂ kompensuotas
- Ataskaita išleista

Tvariau.lt

👉 KODĖL:

CO₂ emisijų skaičiavimo tikslas – sumažinti bendrą CO₂ pėdsaką ir prisidėti prie tvaresnės planetos.

Nuorodos

1. [CO₂ pėdsako apibrėžimas \(anglų k.\)](#);
2. CO₂ emisijų kompensavimo kaina, naudojantis [Choose.today](#);
3. [Tvariau.lt](#) – patarimai, kaip keliauti tvariau
4. [Green Globe](#) sertifikuoti viešbučiai
5. [„Maisto bankas“](#) – parama maistu
6. Viešai tiekiamo [geriamojo vandens kokybė Lietuvoje](#)
7. [Perdirbtas popierius](#) (klausimai ir atsakymai)
8. [Tapaus.fi](#) CO₂ skaičiuoklė
9. [Patarimai medžių sodinimui](#)
10. CO₂ pėdsako [ataskaitos šablonas](#)

Kaip naudotis Tapaus.fi skaičiuokle

1. Transportas (Arrival CO₂)

Šioje skiltyje pirmiausiai įveskite bendrą dalyvių skaičių, koku būdu jie atvyko į renginį ir kiek kilometrų jie skrido/važiavo. Galiausiai, paspauskite „skaičiuoti“, kad gautumėte bendrą CO₂e kg

2. Energijos sąnaudos (Energy consumption)

Šioje skiltyje pirmiausiai įveskite erdvės dydį (m²) ir kiek valandų ja naudojotės. Galiausiai, paspauskite „skaičiuoti“, kad gautumėte bendrą CO₂e kg

3. Apgyvendinimas (Accommodation)

Šioje skiltyje įveskite dalyvių skaičių, kurie nakvynei apsistojo viešbučiuose ar kitose mokamose apgyvendinimo vietose bei kiek naktų jie nakvojo. Tuomet paspauskite „skaičiuoti“, kad gautumėte bendrą CO₂e kg

4. Maitinimas (Catering)

Šioje skiltyje pirmiausiai įveskite patiekalų skaičių vienam dalyviui bei jų rūšį procentaliai (x% – veganiški, y% – jautienos, t. t.) Po to nurodykite bendrą užkandžių ir gėrimų (vienam dalyviui) skaičių. Galiausiai, paspauskite „skaičiuoti“, kad gautumėte bendrą CO₂e kg

5. Atliekos (Waste)

Šioje skiltyje nurodykite, kiek kilogramų išmesta skirtingų atliekų (organinės kilmės, popieriaus, t. t.). Tuomet paspauskite „skaičiuoti“, kad gautumėte bendrą CO₂e kg